

Den sidste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 86:

Forslag til folketingsbeslutning om en styrket forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord.

Af Villy Søvndal (SF) m.fl.

(Fremsat 27/1 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sundhedsministeren (Carsten Koch):

Jeg vil også i forbindelse med det her beslutningsforslag benytte lejligheden til at takke SF for, at man har taget initiativ til at få sat forebyggelsen på det område på dagsordenen i dag. Det flugter helt med regeringens stærke interesse på det her område.

Regeringen er nemlig meget optaget af forebyggelse og vil derfor også, som jeg har annonceret ved flere lejligheder, om 2-3 måneder fremlægge et sammenhængende og tværgående program for de næste 10 års forebyggende indsats. Der er et stort behov for en forstærket indsats på det her område. Det er helt rigtigt.

Et af de emner, som programmet vil omfatte, er forebyggelsen af selvmordsforsøg og selvmord specielt blandt børn og unge.

Selv mord og selvmordsforsøg er ikke et tabu i det danske samfund som i mange andre samfund, ikke i nær så udpræget grad i hvert fald, og det synes jeg er positivt. Vi er i stand til at sætte ord på, at et menneske har valgt livet fra, det liv, som vi ellers holder så fast ved, på grund af stor ulykke, magtesløshed eller meningsløshed, også selv om vi som enkeltpersoner ikke kan forstå eller leve os ind i de tanker, som fører til selvmordsforsøget og det fuldbyrdede selvmord, og vi erkender åbent den følelse af medmenneskelig utilstrækkelighed, svigt og skyld, som følger med, når et familiemedlem, en ven eller en bekendt har valgt at forsøge eller har begået selvmord.

Denne åbne holdning til selvmordet er, synes jeg, et godt udgangspunkt. Den tillader, at vi seriøst kan drøfte, hvordan vi i fællesskab kan gøre en indsats, så selvmordet ikke bliver valget for helt så mange mennesker i en ulykkelig livssituation.

Regeringen vedkender sig sin del af ansvaret for forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord. Den danske selvmordshyppighed er høj

efter europæisk målestok, også selv om vi må konstatere, at selvmordshyppigheden i Danmark har været faldende siden 1980, hvad vi jo også skal erindre os, og at antallet af selvmord i 1996 har været det laveste i mange år.

Det var baggrunden for, at socialministeren og sundhedsministeren i fællesskab i 1997 tog initiativ til at nedsætte et tværfagligt udvalg under Sundhedsstyrelsen til at udarbejde en national handlingsplan på området. Planen blev offentliggjort her i anden halvdel af 1998.

Resultatet af udvalgets arbejde er en meget grundig og gennearbejdet plan med en lang række anbefalinger om, hvordan indsatsen til forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord kan udbygges og styrkes. Jeg tror, at antallet af anbefalinger når op i nærheden af ikke mindre end 100 stykker.

Socialministeren og jeg er meget taknemlige for udvalgets arbejde. Med handlingsplanen har vi fået et uhyre værdifuldt udgangspunkt for tilrettelæggelsen af den selvmordsforebyggende indsats. For os består opgaven nu i sammen med amterne, kommunerne og de frivillige organisationer, som også på det her område spiller en uvurderlig rolle, at prioritere og tilrettelægge handlingsplanens mange forslag.

Det beslutningsforslag, vi diskuterer nu, tager også udgangspunkt i handlingsplanen, og jeg kan kun sige, at jeg er meget enig i SF's prioritering af handlingsplanens mange anbefalinger. Det vil sige, at det, vi først skal tage fat på, er at sikre, at der udvikles bedre opfølgende tilbud til mennesker, der har forsøgt selvmord, eller som udviser selvmordsadfærd, at der tilbydes efteruddannelse af relevante faggrupper for at øge deres kompetence i forhold til arbejdet med personer med selvmordsadfærd, at der bevidst tænkes i udvikling af børns og unges handlekompetence, at der skal sættes ind over for mobning i skolerne, at der skabes en fælles ansvarlighed og bevidsthed om selvmordsproblematikken, og ikke mindst at den frivillige indsats fastholdes, og endelig at en forstærket indsats til forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord sker i et samarbejde mellem staten, amterne og kommunerne og den frivillige sektor.

Altså, blandt den lange række af forslag, som handlingsplanen indeholder, er regeringen helt enig med forslagsstillerne i, at det er de nævnte, som bør prioriteres højest i første omgang.

Prioritering måler man jo ofte i penge. Det er jo så let. Det er heller ikke helt forkert, men det